“Encara podem aprendre dels errors dels romans”

Entrevista a **Felix Teichner**, professor de la Universitat de Heidelberg

“Encara podem aprendre dels errors dels romans”

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

El 5 de maig aquest professor d'arqueologia de les províncies romanes de la Universitat de Heidelberg va fer a l'ICAC la conferència "Prospecciones geofísiques a Ulpiana i Lusitània". Vam aprofitar l'ocasió per parlar-hi.

Per què et dediques a les ciutats petites de l'Imperi romà?

Perquè són més interessants que les grans a l'hora d'estudiar les interaccions socioeconòmiques entre els indígenes i els romans. Quan dic interaccions em refereixo a la romanització, l'aculturació entre dos mons diferents, la possible resistència contra els romans... En canvi, les capitals ja estan molt estudiades i s'hi identifica el que és típicament romà (temples, amfiteatres, cases, etc.), que és igual a tot arreu, ja sigui a Alexandria o a Colònia.

Què tenen de diferent les ciutats petites?

Que no hi havia tanta economia, tanta possibilitat d'adaptar els nous models d'arquitectura, de decoració, de consum... Com vivien a la perifèria del món romà? Què passa, per exemple,

entre els celtibèrics i els romans? A Kosovo, per posar un altre exemple, els romans hi arriben i fan una capital, però: quin caràcter tenien els poblats indígenes? Van adopatar el sistema romà o seguien amb el seu?

Han de ser processos històrics complexos.

Sí, dels quals encara en podem aprendre! El cas de Kosovo és paradigmàtic: tenim un conflicte avui dia entre grups ètnics i la base del conflicte és la riquesa d'aquesta zona dels Balcans en or, plata, coure, plom... Els romans també volien conquistar i dominar aquesta zona per la mineria. Volien influir les elits locals per negociar amb Roma, per adoptar el model de Roma i consumir, per exemple, el vi de la Laietània, l'oli de la Bètica... Avui igual: també hi ha aquest interès perquè els kosovars consumeixin els productres del món globalitzat.

Sí que ha canviat poc!

També és interessant aprendre dels errors que van cometre els romans, en infraestructures, en la construcció de mercats... Fins i tot van tenir problemes ecològics arran de l'explotació minera!

Problemes ecològics fa dos mil anys?

Sí, perquè els romans van tallar tots els arbres per als forns de producció de metalls. Tenim indicació que tenien molt problemes amb l'erosió de l'aigua que venia de les muntanyes i cobria bona part de les ciutats. Ara tenim el mateix problema de la gestió de l'aigua. L'any passat, per exemple, a Istanbul, tota la ciutat estava inundada perquè van construir a les fonts.

Parla'ns de la teva recerca a la península ibèrica.

La meva àrea d'actuació és al sud, entre Sierra Morena i la façana atlàntica. Ara excavem a Mirobriga, una ciutat celtibèrica al sud de Lisboa que tenia com a base econòmica la producció de salaons, de recursos del mar.

Què és interessant de Mirobriga?

Els romans hi van voler instal·lar una administració romana. Hi van fer un fòrum, però només té un 5% de les dimensions del fòrum de Tarraco. Pregunta: la població era tan petita o els antics portuguesos no sentien la necessitat de construir amb la monumentalitat de Tarraco? En canvi, tenien un circ tan gran com el de Tarraco.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

I les termes eren impressionants.

Sí, un luxe de termes! Fins i tot en tenien per a dones... Són termes molt grans en relació a la població, el fòrum i l'extensió de les cases. La lectura que en faríem ara és que els *ludi* eren molt importants (el circ, les termes) i al culte romà no hi tenien tanta afició!

Entrevista feta per Carme Badia i Puig

Maig del 2011

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)